

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego (WSDZ) w Szkole Podstawowej im. Twórców Literatury Dziecięcej w Ząbrowie

Cele i założenia WSDZ:

- **Rozwój ucznia:**

Wspieranie samopoznania, rozpoznawanie własnych predyspozycji, zainteresowań i umiejętności, rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania, kształtowanie postawy przedsiębiorczości i aktywności wobec pracy, kształcenie umiejętności niezbędnych na rynku pracy: komunikatywności, pracy w zespole, zaangażowania, krytycznego myślenia, kreatywności, kształcenie umiejętności podejmowania decyzji.

- **Preorientacja/Orientacja zawodowa:**

Poznanie różnorodnych zawodów, rynku pracy i ścieżek edukacyjnych, a także rozwijanie pozytywnej postawy wobec pracy.

- **Wsparcie w podejmowaniu decyzji:**

Przygotowanie uczniów do świadomego i odpowiedzialnego wyboru dalszego kierunku kształcenia i zawodu zgodnie z ich zainteresowaniami i możliwościami.

- **Zaangażowanie całej społeczności szkolnej:**

Włączenie nauczycieli, wychowawców, specjalistów, rodziców oraz instytucji zewnętrznych w proces doradztwa zawodowego.

Realizacja w klasach szkoły podstawowej:

- **Oddziały przedszkolne:**

preorientacja zawodowa - wstępne zapoznanie z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci.

- **Klasy I-VI:**

Orientacja zawodowa – zapoznanie z różnorodnością zawodów, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień,

- **Klasy VII-VIII:**

Doradztwo zawodowe – przygotowanie do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania decyzji, uwzględniając wiedzę o sobie i rynku pracy.

Doradztwo zawodowe jest realizowane na:

- zajęciach edukacyjnych wychowania przedszkolnego;
- obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;

- zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- zajęciach z wychowawcą;
- zajęciach z doradztwa zawodowego (w kl.VII-VIII);
- wycieczkach (np. do zakładów pracy, do szkół ponadpodstawowych w regionie, udział w imprezach organizowanych przez instytucje wspierające doradztwo zawodowe np. w „miasteczku karier”)

Elementy systemu:

Uczniowie:

Biorą udział w zajęciach grupowych i indywidualnych, warsztatach i konsultacjach, mających na celu rozwijanie świadomości siebie i poznawanie świata pracy.

Rodzice:

Biorą udział w spotkaniach grupowych i indywidualnych konsultacjach, stanowią wsparcie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych.

Szkolny zespół ds. doradztwa zawodowego

W jego skład wchodzi szkolny koordynator doradztwa zawodowego, pedagog/psycholog, nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawcy oddziałów oraz inni nauczyciele wyznaczeni przez dyrektora. Zespół zajmuje się m.in. tworzeniem programu realizacji doradztwa zawodowego na dany rok szkolny, diagnozowaniem potrzeb uczniów w zakresie doradztwa, koordynowaniem realizacji programu doradztwa i jego ewaluacji.

Pedagog/pedagog specjalny/psycholog/szkolny koordynator doradztwa zawodowego, nauczyciel doradztwa zawodowego:

współpracują z instytucjami wspierającymi szkołę w zakresie doradztwa zawodowego / pup, ppp, szkoły ponadpodstawowe, zakłady pracy itp./, przygotowują ucznia do radzenia sobie w trudnych sytuacjach takich jak bezrobocie, mobilność zawodowa, adaptowanie się do nowych warunków pracy, współpracują z rodzicami w celu efektywnego wspierania dzieci w wyborze szkoły i zawodu, prowadzą działalność informacyjną związaną z lokalnym rynkiem pracy, nowymi zawodami, prowadzą konsultacje indywidualne i grupowe z uczniami związane z poznawaniem własnych predyspozycji osobowościowych do wykonywania różnych zawodów, pomagają uczniom w podejmowaniu decyzji do dalszego kształcenia, wyboru szkoły i przyszłego zawodu- w oparciu o ich możliwości, potrzeby i osobiście preferowane wartości podczas indywidualnych konsultacji, /szczególnie uczniom niepełnosprawnym, przewlekle chorym/, motywują do nauki, wskazując czynnik wiedzy i zdobywanych szkolnych umiejętności jako ważny w wyborze odpowiedniej szkoły/ zawodu, motywują do podejmowania wyzwań, angażowania się w różne obszary funkcjonowania szkoły i zajęcia pozaszkolne w celu poznawania własnych cech i predyspozycji cennych na rynku pracy, pomagają rozwijać i wzmacniać umiejętności radzenia sobie ze stresem związanym z nowymi wyzwaniami, umiejętności rozwiązywania konfliktów- należących do powszechnych problemów współczesnego rynku pracy, wskazują zdobywanie wiedzy, ustawiczne kształcenie i doskonalenie się jako czynnik warunkujący komfort życia w jego różnych obszarach (zawodowym, psychicznym, rodzinnym),

Wychowawcy:

określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów, włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego, realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych, wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej, współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci, współpracują z innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy świetlicy:

aranżują zabawy sprzyjające poznawaniu różnych zawodów, prezentują treści zawodoznawcze oraz ofertę rynku edukacyjnego, wspierają uczniów i ich rodziców w procesie doradczym.

Nauczyciel bibliotekarz

Gromadzi i aktualizuje informacje o zawodach i szkołach ponadpodstawowych, pomaga w wyszukiwaniu informacji o karierach znanych postaci świata nauki, kultury i biznesu, współpracuje z nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym, opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego, włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Nauczyciele edukacji wczesnej:

zapoznają uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijają pozytywną i proaktywną postawę wobec pracy i edukacji, stwarzają sytuacje edukacyjne sprzyjające poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji uczniów, określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów, **przedstawiają w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego**, uczą tworzenia kilkudziesięciu wypowiedzi na temat swoich umiejętności, zainteresowań - prezentacja siebie, współpracują z rodzicami w celu kształtowania pozytywnej postawy dzieci wobec pracy i edukacji, a także pobudzanie i rozwijanie zdolności oraz zainteresowań dzieci, przygotowują uczniów do udziału w konkursach, prowadzą zajęcia dodatkowe umożliwiające uczniom rozwijanie swoich zdolności oraz zainteresowań;

Nauczyciele przedmiotów:

określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów, **eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego**, współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania doradztwa zawodowego dla uczniów, przygotowują uczniów do udziału w konkursach, prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe umożliwiające uczniom rozwijanie swoich zdolności i umiejętności,

Nauczyciele zajęć komputerowych i informatyki:

prowadzą naukę poszukiwania, selekcionowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół średnich i lokalnego rynku pracy i rynku

edukacyjnego, pomagają uczniom klas ósmych w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji szkół, wyjaśniają organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem, uczą komunikowania się z pomocą komputera i technologii informacyjnych oraz podstawowych zasad programowania, algorytmiki i tworzenia prostych programów, co może być wstępem do przyszłych karier w obszarze IT. Prezentują sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych oraz danych liczbowych w arkuszu kalkulacyjnym. Wdrażają do pracy zespołowej w ramach projektu, pokazują sposoby wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach.

Nauczyciele języka polskiego:

omawiają charakter pracy w różnych zawodach, uczą tworzenia wypowiedzi: pisanie życiorysu, podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji). Kształtują umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne. Wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii. Pokazują znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w autoprezentacji.

Nauczyciele matematyki

uczą gromadzenia i porządkowania danych o edukacji i zawodach, odczytywania i interpretacji danych przedstawionych w tekstach, tabelach i wykresach. Kształtują umiejętność posługiwania się procentami, zapoznają z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości. Uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza (wykonywanie obliczeń) oraz dzielenia zadań na etapy.

Nauczyciele języków obcych

zapoznają z zasobem języka dotyczącym nauki i pracy oraz cech charakteru i umiejętności. Prezentują uczniom treści o zawodach w języku obcym. Uczą tworzenia kilkuzdaniowych wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie). Zachęcają do pracy zespołowej metodą projektu.

Nauczyciele przedmiotów przyrodniczych Zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii, ochrony zdrowia, astronomii. Omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach. Wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się. Wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej.

Nauczyciele historii i WOS-u informują uczniów o siedzibie władz lokalnych oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania. Wyjaśniają demokratyczny charakter państwa. Charakteryzują pojęcie samorządności, opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka. Zapoznają ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie. Omawiają z uczniami problemy współczesnej Polski (m.in. bezrobocie). Zapoznają ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej. Uczą tworzenia drzewa genealogicznego. Omawiają z uczniami funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej i dziś. Prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego.

Nauczyciele wychowania fizycznego omawiając trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym i fizycznym.

Nauczyciele edukacji zdrowotnej prowadzą lekcje na temat ról społecznych i modeli życia. Zapoznają ze sposobem pracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Kształtują u uczniów

poczucie odpowiedzialności za własny rozwój, udzielają informacji zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów, kształtują właściwe nawyki zdrowotne.

Nauczyciele religii/etyki przedstawiają znaczenie i wartość pracy w życiu człowieka, etykę zawodową, pomagają tworzyć uczniom ich własne systemy wartości, pomagają poznać siebie, przyjąć odpowiedzialność za siebie. Przekazują wiedzę o znaczeniu praw i obowiązków, zasad i reguł postępowania w życiu człowieka. Uczą prowadzenia dyskusji i umiejętności uzasadniania opinii dotyczących zjawisk w społeczności lokalnej.

Nauczyciel muzyki zapoznaje uczniów z zawodami związanymi z muzyką, przekazuje wiedzę o tworzeniu instrumentów, uczy gry na instrumentach.

Nauczyciel plastyki zapoznaje z zawodami z dziedziny kultury, uczy korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów.

Nauczyciele techniki opisują funkcje urządzeń technicznych, omawiają kolejność działań technologicznych, organizację miejsca pracy i szacowanie czasu jej trwania. Zapoznają z zawodami z dziedziny techniki. Rozmawiają o zainteresowaniach i predyspozycjach uczniów. Przedstawiają różne ścieżki zawodowe związane z zawodami technicznymi.

Nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa

zapoznaje uczniów z zawodami związanymi z bezpieczeństwem, ochroną zdrowia i służbami ratowniczymi.

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Joanna Marciniak